Chemotherapie Cisplatinum - radiotherapie hoofd-halstumoren

Beste patiënt(e)

Uw arts heeft u deze behandeling voorgesteld, we geven u hier graag meer uitleg.

We wensen u veel succes en moed toe met uw behandeling.

De dienst oncologie

Verloop behandeling

De radiotherapie (= bestraling) zal verlopen in 30-35 beurten, gedurende 5 dagen in de week van maandag tot en met vrijdag. In totaal duurt de behandeling 6 tot 7 weken. Zie de behandelingskalender van de afdeling radiotherapie.
Wekelijks zal chemotherapie (Cisplatin) worden toegediend via het dagziekenhuis oncologie, dit zolang de bestraling loopt. De Cisplatin wordt maximaal 6 - 7 keer toegediend.

Bij te belangrijke neveneffecten wordt de behandeling met Cisplatin vroeger stopgezet (streefdoel is om dit minstens vijf keer te kunnen geven) met de bedoeling de radiotherapie te kunnen aanhouden tot het einde. Chemotherapie wordt in afzonderlijke infuuszakjes klaargemaakt, en via een infuusleiding in een bloedvat in uw arm ingebracht.

Nevenwerkingen

De neveneffecten nemen toe van week tot week tijdens de behandeling:

Het belangrijkste neveneffect is ontsteking van de slijmvliezen in mond en keel.
Dit veroorzaakt eerst een droge mond en keel en vervolgens een pijnlijke mond en keel.
De slijmvliezen zien rood en zijn gezwollen.

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 23/12/2022 0520 5390-NL

U kunt een branderig gevoel hebben. Uw mond kan overgevoelig zijn voor hete, koude en erg gekruide spijzen.
In de mond- en keelholte kan er zich een witte of gele aanslag vormen.
Het kauwen, slikken en praten kunnen pijnlijk worden. Er vormen zich slijmen in de keel en mond.
Er ontstaat smakeloosheid en de eetlust verdwijnt. Heesheid is mogelijk.
Er is een periode van erg bemoeilijkte tot onmogelijke voedselinname te verwachten met duidelijke gewichtsdaling (frekwent 5-10 kg).

Een mondslijmvliesontsteking ten gevolge van bestraling is van voorbijgaande aard.
De ontsteking begint meestal rond de 2de week van de bestraling.
De neveneffecten zijn maximaal in week 5-6 en 7 en de eerste weken nadien.
Ze geneest meestal binnen 4 weken na het einde van de bestraling.

Tips en adviezen

Algemene adviezen

- Gebruik geen tabak en drink geen alcohol.
- Hou uw mond vochtig door:
  - regelmatig kleine hoeveelheden te drinken.
  - ijsblokjes op te zuigen.
  - regelmatig uw mond te spoelen met zuiver water.
- Vermijd dat uw lippen uitdrogen. Gebruik daarom een lippenbalsem.
- Zorg voor een goede mondhygiëne, poets uw tanden voor en na elke maaltijd en voor het slapengaan.
  Gebruik een zachte tandenborstel.
  Gebruik een kleurloze, niet schurende tandpasta met fluor en zonder bleekmiddel.
- Als u last hebt van veel en taaie slijmen, kunt u uw mond spoelen.
  Raadpleeg uw dokter voor u met mondspoelingen begint. Hij kan u eventueel een specifieke spoeling voorschrijven.
- Zorg voor voldoende speeksel. Gebruik eventueel suikervrije kauwgom of kunstmatig speeksel.
- Zorg dat de lucht in uw omgeving voldoende vochtig is.

Voedingsadviezen

- Vermijd scherpe kruiden, zoals peper, curry, mosterd en paprika.

- Drink geen koolzuurhoudende dranken zoals spuitwater.
- Drink geen alcohol.
- Sinaasappelen en pompelmoezen en het sap ervan kunnen te prikkelend en zuur zijn.
- Roer een scheutje room door het vruchtensap, dat werkt verzachtend.
- Vermijd te hete gerechten of laat de gerechten afkoelen tot op kamertemperatuur.
- Koude gerechten zoals roomijs ervaart men vaak als aangenaam en fris.
- Vermijd belegen eetwaren (bv. belegen kaas).
- Vermijd harde, ongeraffineerde en droge voeding (bv. volkorenbrood, harde broodjes).
- Drink eventueel met een dik rietje als u veel pijn hebt.
- Knip het rietje kort zodat u niet veel kracht nodig hebt om te zuigen.
- Bij overdreven slijmvorming in de mond kunt u donker tafelbier drinken of uw mond ermee spoelen.
- Melk kan hinderlijke slijmen veroorzaken. Roer daarom wat honing door de melk.
- Verzuurde melkproducten (bv. yoghurt, karnemelk) veroorzaken minder slijmvorming.
- Gebruik vaak kleine maaltijden.
- Drink water na alles wat u eet of drinkt.

Aan te raden voeding

- Dranken: warme thee met suiker, zure melkproducten (karnemelk, yoghurt), milkshakes, pruimen-, abrikozen-, kiwi- en appelsap, donker tafelbier.
- Een zachte voeding: soep, rijst en zachte groenten, zacht, wit brood.
- Fruit: bananen, peren, dessert: ijs, pudding, cake, yoghurt.
- Eens vaste voeding niet meer of maar moeizaam meer lukt: maal of mix de voeding
- Een halfvloeibare of vloeibare voeding kan aangewezen zijn. Astronautenvoeding type Nutridrink en Fortimel gebruiken als aanvulling bij andere voeding.
- Veel van ons dagelijks voedsel herkennen we aan de vorm (bv. erwten, frieten). Gemalen voedsel ziet er telkens weer hetzelfde uit en lijkt ook hetzelfde te smaken. Wissel daarom hartige (zoute) met zoete gerechten en warme met koude gerechten af. Wissel ook de kleur van de gerechten af, door bijvoorbeeld vaak andere groenten te gebruiken.
- Gemalen en gemixte voeding heeft een groter volume. Gebruik daarom

liever 6 kleine maaltijden per dag.

Mondspoelingen

Uw bestralingsarts of uw arts oncoloog kan u een mondspoelmiddel voorschrijven.

Pijnstillers

Uw behandelende arts kan u pijnstillers voorschrijven indien noodzakelijk.
Dafalgan Forte: 1 tot 4 per dag. Verkrijgbaar zonder voorschrift
Contramal druppels 20 druppels per keer, 1 tot 4 keer per dag, zo nodig op te drijven naar 40 druppels per keer. Dafalgancodeïne bruistablet 1 tot 4 per dag. Op voorschrift van arts. Ook kan er Ibuprofen 600 mg worden toegevoegd: 1 tot 3 per dag.
Zo nodig sterke pijnstillers: Durogesic pleisters en Oxynorm tablet: op voorschrift van arts.

Maagsonde

Bij belangrijke vermagering en onmogelijkheid tot adequate voedsel of vochtinname is het aangewezen om een maagsonde te plaatsen. Dit gebeurt in samenspraak met uw behandelende arts. Hiervoor wordt u kort opgenomen in het ziekenhuis. De sociale dienst en diëtiste regelen alles om de sondevoeding thuis vlot te laten verlopen. Een aparte informatiefolder hierover geeft u meer uitleg.

Neveneffecten chemotherapie Cisplatinum

- Gezien deze Cisplatinum in dosis laag gedoseerd is , is misselijkheid en kans op braken beperkt.
- Toenemende vermoeidheid.
- Naar het einde van de behandeling kan soms bloedarmoede optreden waarvoor toediening van bloed nodig is.
- Haarverlies zal zich niet voordoen.

Nabehandeling thuis en praktische info

Indien de resultaten van uw waarden volgens het onderzoek in het lab niet goed zijn als de nevenwerkingen voor u te zwaar zijn,kan uw arts beslissen de behandeling uit te stellen of definitief
te stoppen.

De opvolging bij de radiotherapeut: meestal 1 controleafspraak bij of kort na het einde van de bestraling. Bij de oncoloog: enkel als een opname noodzakelijk is, dan is dit op de afdeling bij de oncoloog.
Bij de neus-keel-oorarts of arts gespecialiseerd in mond en kaak (stomatoloog): een eerste controle ongeveer 1 maand na beëindigen radiotherapie voor een evaluatie.
Een definitieve oncologische eindevaluatie met CT-onderzoek of NMR gebeurt pas na 2 tot 3 maand gezien een goede beoordeling van de primaire tumor enkel mogelijk is wanneer het radiatie-oedeem voldoende is afgenomen.
Nadien gebeurt de verdere opvolging over de volgende jaren via de neus-keel-oorarts of arts gespecialiseerd in mond en kaak.

Bij vragen of ongemakken kunt u contact opnemen met het ziekenhuis, zie telefoonlijst in uw infomapje.